

Pateikėja Stanislava Laivienė. Fotoreprodukcija iš Žemaitijos nacionalinio parko archyvo

STANISLAVA LAIVIENĖ

Stanislava Alminaitė (žem. *Alminālė Stasiūnė*) gimė 1901 m. Kentų kaime (keli kilometrai nuo Platelių). 1931 m. ištekėjo, gyveno Pamedinčiuose, vėliau – Plateliuose. Jaunystėje tarnavo, ilgai dirbo sandine. Pirmąsias dainas išmoko iš mamos, tetos. Godžiai mokėsi visokių dainų, kokias tik girdėjo ganydama, patalkiuose, subatvakarių šventėse, „grajenkose“ ar pintuvėse. Sąmoningai dėjosi į galvą vaizdingą, skambų „prytarą“.

Darbšti, sąžininga, dora ir linksma, visada besidžiaugianti gyvenimu, kad ir koks sunkus jis bebūtų. Galbūt todėl tiek daug įvairiausių dainų rado sau vietos S. Laivienės širdyje ir atmintyje. „Ka mon ruoduos, ka vėsas gražės. Aš netoro skīriaus. [...] Nežėnau aš ni vėnuos prastuos – nežėnau!..“ Dainininkės repertuaras platus – didžiąją dalį sudaro tradicinės liaudies dainos (deja, ne visos senosios

dainos gerai išlikusios), greta jų ir vėlyvesnės, ir literatūrinės kilmės dainos.

Klausydami archyvinių įrašų girdime, kad dainininkė buvo labai iškalbinga ir mėgo bendrauti. Neatsitiktinai mokytoja S. Stripinienė dažnai lankydavo S. Laivienę – su ja buvę įdomu bendrauti.

Sakmės apie mitines būtybes, augančius akmenis, keliaujančius ežerus, užkeiktus paukščius, pasakojimai apie keisčiausius nutikimus, užkastus pinigų, klajojančias dūšes – visa tai dainininkei buvo ne prasimanymai, ne pasakos, o tikri dalykai, kuriais anų laikų žmonės tikėjo.

Jaunystėje S. Laivienė garsėjo geru balsu ir gebėjimu vesti dainas. „Aš bovau pirmininkė. Nu vuo kėtė liob prišauktė... Aš muokiejau iškeltė, išlingoutė dainė... Mon tėka ne vėinā dainioutė! Ė, ka sukimb balsā, klejoudjės, juk nerėk gražiau!“. XX a. 9 deš. garso įrašuose lyg aidas girdėti aukštas, sodrus, žiburiuojantis dainininkės balsas. Jos dainų malonu klausyti, nors kai kurios gal kiek ir skubotai įdainuotos. Gana lyriškai skamba vestuvinės, kiek graudžiau – karo daina. Vaikų dainas S. Laivienė pateikia nuotaikingai ir žaismingai. Mįslės, mėgdžiojimai ir pasaka – mažytė dalelė pasakojamosios tautosakos, kurios pateikta daug ir ypač išraiškingai.

Pateikėja Stanislava Laivienė. Nuotrauka iš Konstancijos Laivienės archyvo